

УДК 811.161.3

**ПРЫНЦЫПЫ ПАРАЎНАЛЬНА-СУПАСТАЎЛЯЛЬНАГА І ГІСТАРЫЧНА-
ЭТЫМАЛАГІЧНАГА ВЫВУЧЭННЯ ЁСТОЙЛІВЫХ АДЗІНАК
БЕЛАРУСКАЙ МОВЫ**

К. А. Клімуць

(Установа адукацыі «Магілёўскі дзяржаўны ўніверсітэт імя А. А. Куляшова»,
кафедра тэарэтычнай і прыкладной лінгвістыкі)

Разглядаюцца вынікі выканання ў 2021 г. НДР “Беларуская фразеалогія, парэміялогія, моўная афарыстыка ў кантэксце еўрапейскіх моў і культур (сінхранічны і дыяхранічны аспекты)” (№ ДР 20211335) у межах Дзяржаўнай праграмы навуковых даследаванняў 2021–2025 гг.

Асноўнымі задачамі выканання ў 2021 годзе НДР “Беларуская фразеалогія, парэміялогія, моўная афарыстыка ў кантэксце еўрапейскіх моў і культур (сінхранічны і дыяхранічны аспекты)” у межах Дзяржаўнай праграмы навуковых даследаванняў (2021–2025 гг.) было распрацаваць крытэрыі параўнальнага даследавання фразеалогіі, парэміялогіі, моўнай афарыстыкі беларускай мовы на шырокім моўным фоне, вызначыць прынцыпы і прыёмы параўнальна-супастаўляльнага і гістарычна-этымалагічнага вывучэння адзінак фразеалагічнай, парэміялагічнай, афарыстычнай (эптанімічнай) падсістэм беларускай мовы ў адносінах да славянскіх і асноўных неславянскіх моў.

У выніку даследавання распрацаваны крытэрыі, канцэптуальныя падставы і напрамкі, параметры і патрабаванні да міжмоўнага параўнальнага вывучэння ў сінхраніі і дыяхраніі фразеалагічных, прыказкавых, афарыстычных (эптанімічных) адзінак беларускай мовы на шырокім моўным і лінгвакультурным фоне. Вызначаны прынцыпы і прыёмы параўнальна-супастаўляльнага і гістарычна-этымалагічнага вывучэння адзінак фразеалагічнага, парэміялагічнага, афарыстычнага (эптанімічнага) фондаў беларускай мовы ў адносінах да славянскіх і асноўных неславянскіх моў. Распрацаваны спосабы ўстанаўлення моўнай унікальнасці (уласна моўнага паходжання), вызначаны спосабы ўстанаўлення і апісання моўных крыніц (роднасных і няроднасных) і тэкставых крыніц (дыскурсіўных, фальклорных, літаратурных) устойлівых адзінак у беларускай мове. Упершыню распрацаваны метадалагічныя падставы для аб’ектўнага параўнальна-супастаўляльнага і гістарычна-этымалагічнага вывучэння прыказкавага і эптанімічнага фондаў беларускай мовы на шырокім моўным фоне. Па выніках даследавання абаронены 2 дысертацыі (доктара навук і кандыдата навук). Вынікі НДР адлюстраваны ў навуковых публікацыях [1–54], укаранены ў навучальны працэс у вышэйшай школе (на базе МДУ імя А. А. Куляшова).

Літаратура

1. Доўгаль, А. В. Часціцы і партыкуляваныя словы ў структуры эматыўных выказванняў / А. В. Доўгаль // На перакрестке культур: единство языка, литературы и образования – II : сб. науч. ст. / под ред. А. К. Шевцовой. – Могилёв : МГУ имени А. А. Кулешова, 2021. – С. 37–40.
2. Иванов, Е. Е. Аксиологическая семантика фразеологизмов с компонентами-библизмами в русском, белорусском, английском языках / Е. Е. Иванов, А. А. Ромачков // Актуальные вопросы современной лингвистики: Тихоновские чтения : материалы Междунар. науч. конф., посвящ. 90-летию со дня рождения проф. А. Н. Тихонова, 2–4 ноября 2021 г. : в 2 ч. – Елец : Елецкий гос. ун-т им. И. А. Бунина, 2021. – Ч. 1. – С. 234–239.
3. Иванов, Е. Е. Белорусская фразеология и паремиология в контексте европейских языков и культур (задачи и этапы исследования) / Е. Е. Иванов // Актуальные проблемы современной науки, техники, образования : тезисы 79-й Междунар. науч.-техн. конф., 19–23 апреля 2021 г. : в 2 т. / МГТУ им. Г. И. Носова. – Магнитогорск : Изд-во МГТУ, 2021. – С. 520.
4. Иванов, Е. Е. Китайско-белорусский словарь пословиц с русскими соответствиями / Е. Е. Иванов, Лю Тинтин // Традиционная духовная культура восточнославянских и китайского народов : сб. науч. ст. / редкол.: В. И. Коваль (гл. ред.) [и др.]. – Гомель : БелГУТ, 2021. – Вып. 3. – С. 116–122.
5. Иванов, Е. Е. Лексикографическое описание тувинских пословиц: принципы, структура, этнолингвокультурологический комментарий (на европейском паремиологическом фоне) / М. А. Бредис, Е. Е. Иванов, О. В. Ломакина, Н. Ю. Нелюбова, Ш. Ю. Кужугет // New Research of Tuva. – 2021. – № 4. – С. 143–160.
6. Иванов, Е. Е. Метод синхронической дифференциации общего с другими языками vs. национального компонентов пословичного фонда языка / Е. Е. Иванов // V Фирсовские чтения. Современные языки, коммуникация и миграция в условиях глобализации : материалы Междунар. науч.-практ. конф., Москва, 20–21 октября 2021 г. – М. : РУДН, 2021. – С. 216–222.
7. Иванов, Е. Е. Национальная специфичность пословичного фонда (основные понятия и методика выявления) / Е. Е. Иванов, О. В. Ломакина, Ю. А. Петрушевская // Вестник Российского университета дружбы народов. Серия: Теория языка. Семиотика. Семантика. – 2021. – Т. 12. – № 4. – С. 996–1035.
8. Иванов, Е. Е. О проблеме лингвистической дифференциации афористических и фразеологических единиц / Е. Е. Иванов // Актуальные вопросы современной лингвистики: Тихоновские чтения : материалы Междунар. науч. конф., посвящ. 90-летию со дня рождения проф. А. Н. Тихонова, 2–4 ноября 2021 г. : в 2 ч. – Елец : Елецкий гос. ун-т им. И. А. Бунина, 2021. – Ч. 1. – С. 35–40.
9. Иванов, Е. Е. Паремология на перекрестках языков и культур : монография / Е. Е. Иванов [и др.] ; под ред. Е. Е. Иванова, О. В. Ломакиной. – М. : Изд-во РУДН, 2021. – 246 с.
10. Иванов, Е. Е. Принципы и структура испанско-белорусского паремиологического словаря / Е. Е. Иванов, М. Руис-Соррилья Крусате // Труды БГТУ. Серия 4. – 2021. – № 2. – С. 104–111.
11. Иванов, Е. Е. Русский язык и русская культура в современной Беларуси: своё или чужое? / Е. Е. Иванов // II Международный конгресс «Языковая политика стран Содружества Независимых Государств (СНГ)», Алма-Ата, 26–28 октября 2021 г. : сб. тезисов / сост., отв. ред. С. Ю. Камышева. – М. : Гос. ин-т рус. языка им. А. С. Пушкина, 2021. – С. 60–61.
12. Иванов, Е. Е. Семантический анализ тувинских пословиц: модели, образы, понятия (на европейском паремиологическом фоне) / Е. Е. Иванов, О. В. Ломакина, Н. Ю. Нелюбова // New Research of Tuva. – 2021. – № 3. – С. 232–248.
13. Иванов, Е. Е. Способы определения паремиологического минимума белорусского языка / Е. Е. Иванов, Ю. А. Долгая // Актуальные проблемы современной науки, техники, образования : тезисы 79-й Междунар. науч.-техн. конф., 19–23 апреля 2021 г. : в 2 т. / МГТУ им. Г. И. Носова. – Магнитогорск : Изд-во МГТУ, 2021. – С. 518.
14. Иванов, Е. Е. Типология пословиц прибалтийско-финских народов России о богатстве и бедности (на европейском паремиологическом фоне) / М. А. Бредис, Е. Е. Иванов // Bulletin of Ugric Studies. – 2021. – Vol. 11. – № 4. – С. 607–615.

15. Іваноў, Я. Я. Асноўныя кампаненты прыказкі як моўнай адзінкі: прыказкавая структурна-семантычная мадэль / Я. Я. Іваноў, Ю. А. Петрушэўская // Весці БДПУ. Серыя 1. – 2021. – № 4. – С. 48–52.
16. Іваноў, Я. Я. Афарызм і малыя тэкставыя формы: суадноснае і агульнае (на матэрыяле беларускай, рускай, польскай, англійскай моў) / Л. У. Глуханько, Я. Я. Іваноў // *Językoznawstwo*. – 2021. – № (1)15. – S. 123–146.
17. Іваноў, Я. Я. Афарызмы і аднафразавыя тэксты / Я. Я. Іваноў // Скориновские чтения – 2021: роль книги в современном обществе : материалы V Междунар. форума, 7–8 октября 2021 г. / под ред. В. И. Куликовича. – Минск : БГТУ, 2021. – С. 23–26.
18. Іваноў, Я. Я. Беларускі фальклорны і літаратурны афарызм як лінгвістычны феномен: семантыка, структура, функцыянаванне : дыс. ... доктара філал. навук : 10.02.01 / Я. Я. Іваноў. – Мінск, 2021. – 341 с.
19. Іваноў, Я. Я. Да праблемы вывучэння беларускай фразеалогіі, парэміялогіі, моўнай афарыстыкі ў кантэксце еўрапейскіх моў і культуры / Я. Я. Іваноў, Ю. А. Петрушэўская // Куляшоўскія чытанні : зб. навук. арт. / пад рэд. Т. І. Борбат. – Магілёў : МДУ імя А. А. Куляшова, 2021. – С. 133–137.
20. Іваноў, Я. Я. Звышслоўнасць як лінгвістычная прымета афарыстычных адзінак / Я. Я. Іваноў // *Веснік МДПУ імя І. П. Шамякіна*. – 2021. – № 2. – С. 136–140.
21. Іваноў, Я. Я. Лінгвакраізнаўства і нацыянальна-культурная спецыфічнасць адзінак прыказкавага фонду беларускай мовы / Я. Я. Іваноў, Ю. А. Петрушэўская // На перакрестке культур: единство языка, литературы и образования – II : сб. науч. ст. / под ред. А. К. Шевцовой. – Могилев : МГУ имени А. А. Кулешова, 2021. – С. 44–48.
22. Іваноў, Я. Я. Методыкі параўнальнага вывучэння парэміялагічных і афарыстычных адзінак беларускай мовы і іншых моў свету / Я. Я. Іваноў, Ю. А. Петрушэўская // *Теоретические и практические предпосылки подготовки полилингвальных специалистов в УВО* : сб. науч. ст. – Могилев : МГУ имени А. А. Кулешова, 2021. – С. 105–110.
23. Іваноў, Я. Я. Міжмоўныя прыказкавыя адпаведнікі: тэарэтычны і прыкладны аспекты вызначэння (на матэрыяле беларускай і нямецкай моў) / Я. Я. Іваноў, А. Д. Цеплякова // *Немецкий язык – лингводидактическое обеспечение и методика преподавания – II* : сб. науч. ст. / под ред. Е. Е. Иванова. – Могилев : МГУ имени А. А. Кулешова, 2021. – С. 104–112.
24. Іваноў, Я. Я. Нацыянальная спецыфіка прыказкавага фонду беларускай мовы / Я. Я. Іваноў, Ю. А. Петрушэўская // *Язык, культура, творчество в трансдисциплинарном измерении: традиции и инновации = Language, Culture, Creativity in Transdisciplinary Dimensions: Traditions and Innovations* : тез. докладов Междунар. науч. конф., приуроч. к 90-летию со дня рождения проф. В. Н. Телия и 100-летию Белорусского гос. ун-та, Минск, 22–24 октября 2021 г. / Белорусский гос. ун-т, Ин-т языкознания РАН, Московский гос. ун-т им. М. В. Ломоносова ; редкол.: М. С. Гутовская (гл. ред.), И. В. Зыкова, В. В. Красных. – Минск : БГУ, 2021. – С. 181–183.
25. Іваноў, Я. Я. Структура моўных афарызмаў пры іх ужыванні ў маўленні / Я. Я. Іваноў // *Филология и новое знание : сб. материалов I Российской науч. конф. с междунар. участием, Белгород, 11–12 ноября 2021 г.* / отв. ред. А. П. Седых. – Белгород : ИД «Белгород» ; НИУ «БелГУ», 2021. – С. 30–34.
26. Іваноў, Я. Я. Функцыі афарыстычных адзінак у маўленні / Я. Я. Іваноў // *Текст. Язык. Человек* : сб. науч. трудов : в 2 ч. / редкол.: С. Б. Кураш (отв. ред.) [и др.]. – Мозырь : МГПУ им. И. П. Шамякина, 2021. – Ч. 1. – С. 141–145.
27. Іваноў, Я. Я. Якія прыказкі ў беларускай мове можна лічыць нацыянальна адметнымі? (да праблемы вызначэння нацыянальнай спецыфікі прыказкавага фонду беларускай мовы) / Я. Я. Іваноў, Ю. А. Петрушэўская // *Славянская фразеология и паремнология: Национальное и интернациональное. Стабильное и изменчивое* : сб. науч. ст. к 70-летию со дня рождения проф. В. И. Ковалева / редкол.: Е. В. Ничипорчик (отв. ред.) [и др.]. – Гомель : ГГУ им. Ф. Скорины, 2021. – С. 144–150.
28. Климуть, К. О. Стилистические средства англоязычного интернет-дискурса / К. О. Климуть // *Немецкий язык – лингводидактическое обеспечение и методика преподавания – II* : сб. науч. статей / под ред. Е. Е. Иванова. – Могилев : МГУ имени А. А. Кулешова, 2021. – С. 112–116.
29. Краўцова, Д. С. Функцыі біблейскіх выражэнняў у беларускім, рускім і нямецкім мовах / Д. С. Краўцова // *Актуальные проблемы современной науки, техники, образования : тезисы 79-й Междунар. науч.-техн. конф., 19–23 апреля 2021 г. : в 2 т.* / МГТУ им. Г. И. Носова. – Магнітогорск : Изд-во МГТУ, 2021. – Т. 2. – С. 521.
30. Краўцова, Д. С. Праблема варыянтнасці перадачы біблейскіх асабовых імёнаў у беларускай мове / Д. С. Краўцова // *«Благословенны первые шаги...»* : сб. работ молодых исследователей / редкол.: С. Г. Шулежкова (гл. ред.) [и др.]. – Магнітогорск : Изд-во МГТУ им. Г. И. Носова ; Пловдив : Пловдивский ун-т им. Паисия Хилендарского, 2021. – Вып. 15. – С. 114–121.
31. *Немецкий язык – лингводидактическое обеспечение и методика преподавания – II* : сб. науч. статей / под ред. Е. Е. Иванова. – Могилев : МГУ имени А. А. Кулешова, 2021. – 180 с.
32. Петрушэўская, Ю. А. Методология определения национального, интернационального и универсального в фразеологии и паремнологии белорусского языка / Ю. А. Петрушэўская // *WEST – EAST. Scientific Journal of International Scientific Pedagogical Organization of Philologists (ISPOP)*. – 2021. – Vol 5. – № 1. – С. 61–72.
33. Петрушэўская, Ю. А. Направлення ісследованияў нацыянальна-культурнага своеобразия беларускіх пословиц (конец XIX – начало XXI века): методология, проблемы, перспективы / Ю. А. Петрушэўская // *Językoznawstwo*. – 2021. – № (1)15. – S. 147–182.
34. Петрушэўская, Ю. А. Русские аналоги беларускіх пословиц (бинарные пословичные интернационализмы) / Ю. А. Петрушэўская // *Актуальные вопросы современной лингвистики: Тихоновские чтения : материалы Междунар. науч. конф., посвящ. 90-летию со дня рождения проф. А. Н. Тихонова, 2–4 ноября 2021 г. : в 2 ч.* – Елец : Елецкий гос. ун-т им. И. А. Бунина, 2021. – Ч. 1. – С. 262–267.
35. Петрушэўская, Ю. А. Спецыфіка і нацыянальнае своеобразіе пословичнага фонда беларускай мовы / Ю. А. Петрушэўская // *Актуальные проблемы современной науки, техники, образования : тезисы 79-й Междунар. науч.-техн. конф., 19–23 апреля 2021 г. : в 2 т.* / МГТУ им. Г. И. Носова. – Магнітогорск : Изд-во МГТУ, 2021. – Т. 2. – С. 527.
36. Петрушэўская, Ю. А. Моўная спецыфічнасць і нацыянальна адметнасць прыказак беларускай мовы : манаграфія / Ю. А. Петрушэўская ; пад навук. рэд. Я. Я. Іванова. – Магілёў : МДУ імя А. А. Куляшова, 2021. – 220 с.
37. Петрушэўская, Ю. А. Нацыянальна-культурная маркіраванасць беларускіх аналагаў універсальных прыказак / Ю. А. Петрушэўская // *«Благословенны первые шаги...»* : сб. работ молодых исследователей / редкол.: С. Г. Шулежкова (гл.

ред.) [и др.]. – Магнітогорск : Изд-во МГТУ им. Г. И. Носова ; Пловдив : Пловдивский ун-т им. Паисия Хилендарского, 2021. – Вып. 15. – С. 155–161.

38. Петрушэўская, Ю. А. Нацыянальныя варыянты структурнай мадэлі беларускіх аналагаў універсальных прыказак / Ю. А. Петрушэўская // Шамякінскія чытанні: Письменник – Асоба – Час : зб. навук. пр. / рэдкал.: А. У. Сузько (адж. рэд.) [і інш.]. – Мазырь : МДПУ імя І. П. Шамякіна, 2021. – С. 119–123.

39. Петрушэўская, Ю. А. Нацыянальныя варыянты прататыпаў беларускіх аналагаў універсальных прыказак / Ю. А. Петрушэўская // Текст. Язык. Человек : сб. науч. тр. : в 2 ч. / редкол.: С. Б. Кураш (отв. ред.) [и др.]. – Мозырь : МГПУ им. И. П. Шамякина, 2021. – Ч. 1. – С. 171–177.

40. Петрушэўская, Ю. А. Перакладныя парэміялагічныя беларуска-іншамоўныя слоўнікі (тэорыя і практыка) / Ю. А. Петрушэўская // Скориновские чтения – 2021: роль книги в современном обществе : материалы V Междунар. форума, 7–8 октября 2021 г. / под ред. В. И. Куликовича. – Минск : БГТУ, 2021. – С. 296–302.

41. Петрушэўская, Ю. А. Прыказкавы фонд беларускай мовы: спецыфіка і нацыянальная адметнасць : дыс. ... канд. філал. навук : 10.02.01 / Ю. А. Петрушэўская. – Мінск, 2021. – 224 с.

42. Петрушэўская, Ю. А. Унікальныя структурныя мадэлі ўніверсальных прыказак у беларускай мове / Ю. А. Петрушэўская // Немецкий язык – лингводидактическое обеспечение и методика преподавания – II : сб. науч. ст. / под ред. Е. Е. Иванова. – Могилев : МГУ имени А. А. Кулешова, 2021. – С. 120–127.

43. Теплякова, А. Д. О включении крылатых слов в преподавание немецкого языка в УВО Республики Беларусь (учебно-методическое пособие «Geflügelte worte in der modernen deutschen schriftsprache») / А. Д. Теплякова // Теоретические и практические предпосылки подготовки полилингвальных специалистов в УВО : сб. науч. ст. – Могилев : МГУ имени А. А. Кулешова, 2021. – С. 86–92.

44. Теплякова, А. Д. Русскоязычные крылатые слова в современном белорусском литературном языке / А. Д. Теплякова // V Фирсовские чтения. Современные языки, коммуникация и миграция в условиях глобализации : материалы Междунар. науч.-практ. конф., Москва, 20–21 октября 2021 г. – М. : РУДН, 2021. – С. 493–498.

45. Теплякова, А. Д. Текстовые источники крылатых афоризмов в современном белорусском языке / А. Д. Теплякова // Актуальные проблемы современной науки, техники, образования : тезисы 79-й Междунар. науч.-техн. конф., 19–23 апреля 2021 г. : в 2 т. / МГТУ им. Г. И. Носова. – Магнітогорск : Изд-во МГТУ, 2021. – Т. 2. – С. 532.

46. Цеплякова, А. Д. Граматычныя відазмяненні ў маўленні крылатых выразаў з іншамоўных крыніц / А. Д. Цеплякова // Шамякінскія чытанні: Письменник – Асоба – Час : зб. навук. пр. / рэдкал.: А. У. Сузько (адж. рэд.) [і інш.]. – Мазырь : МДПУ імя І. П. Шамякіна, 2021. – С. 164–168.

47. Цеплякова, А. Д. Камбінаваныя спосабы трансфармацыі крылатых выразаў у маўленні / А. Д. Цеплякова // «Благословенны первые шаги...» : сб. работ молодых исследователей / редкол.: С. Г. Шулежкова (гл. ред.) [и др.]. – Магнітогорск : Изд-во МГТУ им. Г. И. Носова ; Пловдив : Пловдивский ун-т им. Паисия Хилендарского, 2021. – Вып. 15. – С. 132–140.

48. Цеплякова, А. Д. Неалагічныя крылатыя словы з рускамоўных тэкставых крыніц (прынцыпы даследавання) / А. Д. Цеплякова // Скориновские чтения – 2021: роль книги в современном обществе : материалы V Междунар. форума, 7–8 октября 2021 г. / под ред. В. И. Куликовича. – Минск : БГТУ, 2021. – С. 314–317.

49. Цеплякова, А. Д. Слоўнік нямецкіх крылатых слоў для беларускамоўных карыстальнікаў / А. Д. Цеплякова // Труды БГТУ Серия 4. – 2021. – № 1. – С. 84–94.

50. Цеплякова, А. Д. Структурныя і семантычныя відазмяненні крылатых выразаў і афарызмаў у маўленні / А. Д. Цеплякова // Текст. Язык. Человек : сб. науч. трудов : в 2 ч. / редкол.: С. Б. Кураш (отв. ред.) [и др.]. – Мозырь : МГПУ им. И. П. Шамякина, 2021. – Ч. 1. – С. 187–191.

51. Цеплякова, А. Д. Устойлівыя выразы з еўрапейскіх крыніц у сучаснай беларускай літаратурнай мове / А. Д. Цеплякова // Немецкий язык – лингводидактическое обеспечение и методика преподавания – II : сб. науч. ст. / под ред. Е. Е. Иванова. – Могилев : МГУ имени А. А. Кулешова, 2021. – С. 130–137.

52. Ivanov, E. Autonomous Aphorisms (Aphorism in the Non-Aphoristic Text) / Eugene Ivanov & Elena Teslenko // WEST – EAST. Scientific Journal of International Scientific Pedagogical Organization of Philologists (ISPOP). – 2021. – Vol. 5. – № 1. – P. 26–36.

53. Klimut, K. O. Language of the Modern News Discourse / K. O. Klimut // V Фирсовские чтения. Современные языки, коммуникация и миграция в условиях глобализации : материалы Междунар. науч.-практ. конф., Москва, 20–21 октября 2021 г. – М. : РУДН, 2021. – С. 265–269.

54. Vasilenko, E. Online Hate Speech in Belarus: Highlighting the Topical Issues / E. Vasilenko // Zeitschrift für Slawistik. – 2021. – Bd. 66. – № 4. – S. 558–577.

PRINCIPLES OF COMPARATIVE ANALYSIS AND HISTORICAL-AND-ETYMOLOGICAL STUDY OF BELARUSIAN SET UNITS

K. A. Klimuts

(Educational institution “Mogilev State A. Kuleshov University”,
Department of Theoretical and Applied Linguistics)

The results of the implementation in 2021 of the Research Project “Belarussian Phraseology, Paremiology, Language Aphoristics on the background of European Languages and Cultures (Synchronic and Diachronic Aspects)” (No. SR20211335) within the State Program of Scientific Research 2021–2025 are depicted.

In 2021 the main tasks of the Research Project “Belarussian Phraseology, Paremiology, Language Aphoristics on the background of European Languages and Cultures (Synchronic and Diachronic Aspects)” within the framework of the State Research Program (2021–2025) were to develop the criteria for comparative research of phraseology, paremiology, language aphoristics of the Belarussian language on a broad language background, to determine the principles and techniques of comparative and historical-and-etymological study of phraseological, paremiological, aphoristic (eponymic) subsystems of Belarussian in relation to Slavic and major non-Slavic languages.

As a result of the research, the criteria, conceptual foundations and directions, parameters and requirements for interlanguage comparative study in synchrony and diachrony of phraseological, proverbial, aphoristic (eponymic) units of the Belarussian language on a broad linguistic and linguocultural background have been developed. The principles and techniques of comparative and historical-and-etymological study of units of phraseological, paremiological, aphoristic (eponymic) funds of the Belarussian language in relation to Slavic and major non-Slavic languages have been determined. Methods of establishing linguistic uniqueness (of proper origin) have been developed, methods of establishing and describing linguistic sources (related and unrelated) and text sources (discursive, folklore, literary) of set units in the Belarussian language have been determined. For the first time, methodological foundations for an objective comparative and historical-and-etymological study of the proverbial and eponymic funds of the Belarussian language on a broad language background have been developed. On the basis of the research results, 2 thesis (Doctor of Philology and PhD of Philological Sciences) were defended. The results of the Research Project were presented in scientific articles [1-54], they were introduced into the educational process at the Higher School (on the basis of the “Mogilev State A. Kuleshov University”).